

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny
(druk nr 139)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Projektowana ustawa stanowi wykonanie obowiązku dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 października 2006 r. (sygn. akt P 3/06), stwierdzającego niezgodność przepisu kodeksu karnego z Konstytucją. Sentencja orzeczenia opublikowana została w Dz. U. z 2006 r., Nr 190, poz. 1409 (publikacja wyroku – 19 października 2006 r.).

Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją art. 226 § 1 Kodeksu karnego w zakresie, w jakim przepis ten "penalizuje znieważenie funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej dokonane niepublicznie lub dokonane publicznie, lecz nie podczas pełnienia czynności służbowych".

Technika orzecznicza zastosowana w tym przypadku przez Trybunał (tzw. wyrok zakresowy) spowodowała, że artykuł 226 § 1 k.k. obowiązuje wyłącznie w zakresie, w jakim Trybunał nie stwierdził jego niekonstytucyjności (częściowa niekonstytucyjność przepisu).

Nowelizacja art. 226 § 1 k.k. za punkt wyjścia przyjmuje konieczność ograniczenia zakresu penalizacji przestępstwa zniewagi funkcjonariusza publicznego. Pozwoli to – stosownie do ustaleń Trybunału Konstytucyjnego – wyeliminować te elementy dotychczasowego unormowania, które wbrew dyspozycjom art. 54 ust. 1 i art. 31 ust. 3 Konstytucji nadmiernie ograniczały swobodę wypowiedzi w sferze publicznej i prywatnej.

W ten sposób wyłączona zostanie możliwość inicjowania odpowiedzialności karnej z oskarżenia publicznego w wypadkach zniewagi funkcjonariusza publicznego, która nie miała miejsca podczas wykonywania przez niego obowiązków służbowych, ani

też nie pozostawała z nimi w związku. Zmiana polega więc na tym, że sprawca karany będzie tylko wówczas, gdy dopuści się zniewagi podczas pełnienia przez funkcjonariusza publicznego (osoby przybranej mu do pomocy) obowiązków służbowych i zarazem znieważenie to będzie miało związek z ich pełnieniem. Zawsze musi nastąpić kumulacja obu przesłanek prawnych z art. 226 § 1 k.k.

Proponowany przepis oznacza powrót do rozwiązania, które obowiązywało pod rządami kodeksu karnego z 1969 r. Trzeba również zaznaczyć, że ograniczenie zakresu penalizacji przestępstwa zniewagi funkcjonariusza publicznego zachowuje podstawowe cele prawne art. 226 § 1 k.k., to znaczy – z jednej strony – chroni godność osobistą i dobre imię osoby pełniącej funkcję funkcjonariusza publicznego (osoby przybranej mu do pomocy), a z drugiej strony – dba o zachowanie autorytetu władzy publicznej, który funkcjonariusz publiczny uosabia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona w efekcie wniesienia do Sejmu projektu senackiego (druk sejmowy nr 260). Projekt został skierowany do sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach. Komisja nie wprowadziła żadnych poprawek.

Ustawa została uchwalona przez Sejm jednogłośnie w dniu 9 maja 2008 r.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Beata Mandylis

Główny legislator